

Datu valsts inspekcija

Elijas iela 17, Rīga, LV-1050, tālr. 67223131, fakss 67223556, e-pasts info@dvi.gov.lv, www.dvi.gov.lv

Rīga

AS “Cēsu alus”
Aldaru laukums 1
Cēsis, Cēsu nov., LV-4101

Lēmums

Rīgā,
2021.gada 10.martā

Nr.2-2.2/5

Par pienākuma uzlikšanu

Datu valsts inspekcija (turpmāk – Inspekcija) 2020.gada 31.augustā nosūtīja akciju sabiedrībai “Cēsu alus” (turpmāk – “Cēsu alus”) vēstuli¹ (turpmāk – Aicinājums), kurā informēja, ka tās rīcībā esošā informācija liecina, ka “Cēsu alus” teritorijā Aldaru ielā 1, Cēsis, LV – 4101, atrodas sargposteņa telpa (turpmāk – sargpostenis), kurā ir izvietota videonovērošanas kamera, kas aptver visu sargposteņa telpu, proti, monitorē darba kvalitāti. “Cēsu alus” ar 2020.gada 21.septembra vēstuli Nr.NOS-126 ar pielikumu² ir sniegusi atbildi (turpmāk – Atbildes vēstule Nr.1) uz Inspekcijas Aicinājumu.

No “Cēsu alus” Atbildes vēstulē Nr.1 minētiem paskaidrojumiem izriet, ka “Cēsu alus” saņem akciju sabiedrības “G4S Latvia” (turpmāk – “G4S Latvia”) apsardzes pakalpojumus un “Cēsu alus” teritorijā atrodas sargpostenis, kurā izvietota videonovērošanas kamera, kas aptver visu telpu. 2018.gada 7.decembrī ir atsevišķi papildus noslēgts Personas datu apstrādes līgums, ar kuru noteikts – “Cēsu alus” ir datu pārzinis, bet “G4S Latvia” - datu apstrādātājs. Minētajā līgumā noteikta kārtība par datu apstrādi atbilstoši Vispārīgās datu aizsardzības regulai³ (turpmāk – Regula), un saistošajiem normatīvajiem aktiem.

“Cēsu alus” norāda, ka ņemot vērā, ka “Cēsu alus” ražo akcīzes preces - alu, alus dzērienus, citus alkoholiskos dzērienus, ražotnē, kas atrodas Aldaru laukumā 1, Cēsis - primārā sargposteņa būtība ir aizsargāt teritoriju, īpašumu, mantu un preces, tajā skaitā aizsargāt no nepiederošu personu klātbūtnes. Vienlaikus sargposteņa uzdevums ir novērst zādzības un laupīšanas, jo saražotā prece ir gana liels kārdinājums to neatļauti iznest vai izvest. Līdz ar to apsarga pienākumos ietilpst pienākums pārbaudīt kravas dokumentāciju, nepieciešamības gadījumā arī apmeklētājus, darbiniekus, kā arī aizsargāt īpašumu no bojāšanas.

Papildus no Atbildes vēstules izriet, ka, lai aizsargātu “Cēsu alus” teritoriju, īpašumu, mantu un preces, sargpostenī ir nepieciešamas veikt videonovērošanu alkohola kontroles pārbaudei - tiek fiziski veikts alkohola kontroles mērījums, un strīdus gadījumā ir iespēja pārbaudīt videoierakstu,

---

¹ DVI 2020.gada 31.augusta vēstule Nr.2-4.3/880-N “Par personas datu apstrādi videonovērošanas veidā un aicinājuma izpildi”

² DVI reģistrēta 2020.gada 22.septembrī ar Nr.2-4.3/1154-S

³ Eiropas Parlamenta un Padomes 2016.gada 26.aprīļa regula (ES) 2016/679 par fizisko personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK

tāpat sargpostenī veiktā videonovērošana ir nepieciešama personu, kravu mantisko pārbaužu gadījumā, analogiski nodrošinot lietisku pierādījumu ar videokameras fotoattēlu.

Līdz ar to sargposteņa videonovērošanas primārais un galvenais uzdevums ir aizsargāt "Cēsu alus" īpašumu, mantu un preces, kā arī veikt kontrolētas pārbaudes. Videonovērošanas mērķis nav novērot tajā strādājošos apsardzes darbiniekus. Pamatojoties uz Regulas 6.panta 1.punktu, "Cēsu alus" ieskatā, videonovērošana sargposteņa telpās ir balstīta uz "f" apakšpunktu (apstrāde ir vajadzīga pārziņa vai trešās personas leģitīmo interešu ievērošanai [..]); "b" apakšpunktu (apstrāde ir vajadzīga līguma, kura līgumslēdzēja puse ir datu subjekts, izpildei [..]), proti, apsardzes darbiniekam ir jābūt noslēgtam darba līgumam ar "G4S Latvia", un tā darba pienākumos ir vērot un ja ir jāveic kādas tiesiskas darbības, tad ir svarīgi tās fiksēt, tai skaitā ar videonovērošanu; attiecīgi, "Cēsu alus" ieskatā, savu darba pienākumu veikšanai datu subjekts ir devis piekrišanu savu personas datu apstrādei vienam vai vairākiem konkrētiem nolūkiem atbilstoši Regulas 6.panta 1.punkta "a" apakšpunktā noteiktajam; "c" apakšpunktu (apstrāde ir vajadzīga, lai izpildītu uz pārzini attiecināmu juridisku pienākumu), proti, akcizēto preču stingra uzskaitē; "d" apakšpunktu (apstrāde ir vajadzīga, lai aizsargātu datu subjekta vai citas fiziskas personas vitālas intereses).

Apsardzes sargpostenis pēc būtības ir priekšpostenis ieejai ražotnē, un tas ir vienīgais kontrolpunkts, kas nodrošina fizisku ārējo ražotnes aizsardzību, pamana un novērš apdraudējumu. Saskaņā un pamatojoties uz Apsardzes darbības likumu - darbinieks, kurš ieguvis apsardzes sertifikātu vai komersants, kuram ir apsardzes licence, saprot un rēķinās, ka tas ir īpašs darbs, kura neatņemama sastāvdaļa ir novērošana, vai fiziska, vai ar kameras palīdzību, bet ar vienotu mērķi - pamanīt, identificēt, apdraudējumu, kontrolēt un uzraudzīt notikumu gaitu, nepieļaujot jebkāda negadījuma rašanos, lai nodrošinātu personu un sabiedrības drošību (likuma mērķis). Tādēļ, ir saprotams, ka apsargs sargpostenī vistiešākajā mērā veic šo uzdevumu un videonovērošanas primārais mērķis ir nevis pašu darbinieku novērošana, bet procesu, notikumu novērošana un fiksēšana, kas notiek sargposteņa telpās, kurās tiek veiktas ar normatīviem aktiem noteiktas darbības - kontrole, identifikācija, pārbaude, apdraudējuma novēršana, ziņošana utt.

"Cēsu alus" norāda, ka sargposteņa telpās nav iespējams veikt citāda veida apsardzes darbinieku veikto uzskaiti, apmeklētāju/darbinieku plūsmas kontroli, tai skaitā novērojot neparastu, neadekvātu, vai citādu uzvedību, kas var piesaistīt uzmanību un pamatoti redzēt, ka šī uzvedība tiek fiksēta, tiek novērtēta un uz to tiek reaģēts. Proti, ja piemēram, kāds darbinieks/apmeklētājs ir apreibinošu vielu iespaidā, tad ir svarīgi, ka tiek fiksēta apsardzes darbinieka tiesiska un pareiza rīcība, tas ir priekšnoteikums un primārs lietiskais pierādījums, lai pierādītu iespējamā pārkāpuma, noziedzīga nodarījuma īstenošanu vai plānošanu. Ja sargpostenī nebūtu videokameras, tad nebūtu iespējams nedz iegūt, nedz nodrošināt pierādījumus apsardzes darbinieka tiesiskai un pamatotai rīcībai kāda likumpārkāpuma gadījumā.

Nemot vērā minēto, "Cēsu alus" nepiekrīt apgalvojumam, ka tiek monitorēta apsardzes darbinieku darba kvalitāte, netiek veidota kartotēka, un apstrāde ar automātiskiem līdzekļiem (kamerām) nenotiek, lai identificētu tieši darbiniekus.

"Cēsu alus" informē, ka ikdienas vajadzībām ieraksti tiek uzglabāti līdz 30 dienām. Jebkādu starpgadījumu gadījumos ieraksti tiek uzglabāti līdz speciālistu, tiesībsargājošo iestāžu izmeklēšanas procesuālo darbību beigām. Videonovērošanas ierakstus var redzēt apsardzes darbinieki, "G4S Latvia" atbildīgie darbinieki, "Cēsu alus" drošības speciālists. Normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos, videonovērošanas ieraksti var tikt nodoti tiesībsargājošām iestādēm noziedzīga nodarījuma vai likumos noteiktajos gadījumos.

Attiecībā uz zīmēm, kas brīdina par veikto videonovērošanu, Atbildes vēstulē Nr.1 norādīts, ka pirms iebraukšanas "Cēsu alus" nožogotajā teritorijā ir zīme, kas norāda, ka tiek veikta videonovērošana. "Cēsu alus" ieskatā, nav pārprotama norāde, ka iebraucot slēgtā teritorijā, ražotnes telpas, pieguļošās un atkarīgās ēkas, būves tiek novērotas, tajā skaitā sargpostenis, kurš ir galvenais vārtu/ieejas sargātājs.

Atbildes vēstulei Nr.1 "Cēsu alus" pievieno divus fotoattēlus, kuros redzams, ka tiek novērota visa sargposteņa iekštelpa, kā arī norāda, ka, ņemot vērā Inspekcijas Aicinājumu, tika

atkārtoti izvērtēts videokameras novietojums, nepieciešamība veikt videonovērošanu telpā un tika secināts, ka ar citiem līdzekļiem nav iespējams panākt iepriekš minētos mērķus un nolūkus - aizsargāt teritoriju, sekot un novērot personu ienākšanai/iziešanai, novērst apdraudējumu, proti novērst dažādas iespējamības un nopietnības pakāpes riskus. Tomēr, ņemot vērā pasaulē notiekošās izmaiņas personu datu aizsardzībā, tika pieņemts lēmums nodrošināt apsardzes darbiniekiem nelielu privātu zonu - apgērba sakārtošanai, īslaicīgām pauzēm personisku vajadzību dēļ, novietojot necaurredzamu aizslietni telpas vienā daļā, kurā videokamera neielūkojas. Tādējādi tika uzlabots apsardzes darbinieku komforta līmenis, un "Cēsu alus" pauž uzskatu, ka saglabājot sargposteņa kontrolpunkta nozīmīguma mērķi un nolūku, ir rasts risinājums arī apsardzes darbiniekiem - radot privātuma zonu.

Inspekcija ar 2020.gada 4.novembra pieprasījumu⁴ (turpmāk – Informācijas pieprasījums) atkārtoti vērsās pie "Cēsu alus", aicinot sniegt papildus informāciju attiecībā uz "Cēsu alus" veiktās personu datu apstrādes tiesisko pamatu un norādītajiem apstrādes mērķiem, kā arī aicināja sniegt "Cēsu alus" veiktās personu datu apstrādes videonovērošanas veidā līdzsvarojuma izvērtējumu starp "Cēsu alus" interesēm un sargposteņa darbinieka (apsarga) tiesībām uz privātumu novērtējumu, ņemot vērā, ka konkrēto personu datu apstrādes gadījumu "Cēsu alus" pamatoja ar Regulas 6.panta "f" apakšpunktā noteikto.

"Cēsu alus" ar 2020.gada 27.novembra atbildes vēstuli Nr. NOS-154 ar pielikumu⁵ ir sniegusi atbildi (turpmāk – Atbildes vēstule Nr.2) uz Inspekcijas Informācijas pieprasījumu. Atbildes vēstulē Nr.2 "Cēsu alus" atsaucās uz jau iepriekš norādīto. Papildus norāda, ka ņemot vērā Regulas 6.panta 1.punkta "c" apakšpunktu, "Cēsu alus" juridiskais pienākums veikt videonovērošanu izriet no Ministru kabineta 2005.gada 30.augusta noteikumiem Nr.662 "Akcīzes preču aprites kārtība" (turpmāk – Noteikumi Nr.662), kuru 99.² punkts paredz, ka *"apstiprināts noliktavas turētājs, kas veic spirta vai tabakas izstrādājumu ražošanu, uzstāda novērošanas kameras, kuras darbojas nepārtraukti diennakts režīmā, nodrošinot noliktavas teritorijā iebraucošo un no tās izbraucošo automobiļu numuru skaidru saskatāmību, kā arī spirta vai tabakas izstrādājumu ražošanas procesa, minēto preču uzglabāšanas un izsniegšanas vietas pārskatāmību"*. Izvietojot videonovērošanas kameru sargposteņa iekštelpā, tiek veikta darbību/darbību aprites uzraudzība gadījumos, kad tas ir nepieciešams. Proti, papildinot Atbildes vēstulē Nr.1 sniegtos paskaidrojumus, "Cēsu alus" norāda, ka sargposteņa telpās tiek veiktas darbības, kas var būt a) lietiski pierādījumi pārkāpuma konstatēšanai, b) darbinieku, tai skaitā apsargu drošībai, c) veikto kontroles/pārbaudes ticamības nodrošināšanai. Lai gan kravas un tās dokumentācijas pārbaude notiek ārpus sargposteņa telpām, bet, ja tiek konstatēts pārkāpums, piemēram, kravas nesakritība vai potenciālā alkohola zādzība, ko varētu būt veicis šoferis, tad apsargs ar kravas dokumentāciju vai aizturēto šoferi un alkoholu ienāk sargposteņa telpās. Telpās tiek veiktas attiecīgas darbības, kas ir nepieciešamas iespējamā pārkāpuma fiksācijai, proti, tiek sastādīts akts, izsaukts drošības speciālists vai policija. Attiecīgi šajā gadījumā ir svarīgi iegūt pierādījumus ar videonovērošanas palīdzību sargposteņa iekštelpās par a) šāda pārkāpuma konstatāciju, b) apsarga un pārbaudāmā subjekta darbībām. Arī darbinieku pārbaude, ja ir aizdomas par atrašanos alkohola reibumā vai alkohola zādzību, notiek tikai sargposteņa telpas iekšienē un šajā gadījumā analogiski tiek iegūti pierādījumi ar videonovērošanas palīdzību par a) šāda pārkāpuma konstatāciju, b) apsarga un pārbaudāmā subjekta darbībām.

Inspekcija konstatē, ka "Cēsu alus" Atbildes vēstules Nr.2 pielikumā atrodas "Cēsu alus" veiktās personu datu apstrādes videonovērošanas veidā līdzsvarojuma izvērtējumu starp "Cēsu alus" interesēm un sargposteņa darbinieka (apsarga) tiesībām uz privātumu novērtējums (turpmāk – Līdzsvarojuma izvērtējums). Līdzsvarojuma izvērtējums pamatā satur informāciju, kas jau ir iekļauta Atbildes vēstulē Nr.1 un Atbildes vēstulē Nr.2. Papildus tiek norādīts, ka "Cēsu alus" nav lūdzis apsardzes darbinieku viedokli, jo apsardzes darbinieki ir citas juridiskās personas darbinieki.

Regulas 2.panta 1.punkts nosaka, ka Regulu piemēro personas datu apstrādei, kas pilnībā vai daļēji veikta ar automatizētiem līdzekļiem, un tādu personas datu apstrādei, kuri veido daļu no

⁴ DVI 2020.gada 4.novembra vēstule Nr.2-4.3/1119-N "Informācijas pieprasījums"

⁵ DVI reģistrēts 2020.gada 30.novembrī ar Nr.2-4.3/1436-S

kartotēkas vai ir paredzēti, lai veidotu daļu no kartotēkas, ja apstrādi neveic ar automatizētiem līdzekļiem. Personas datu apstrāde ar automatizētiem līdzekļiem ietver datu apstrādi informācijas sistēmās, kur ir iespējams atlasīt personu pēc konkrētiem identifikatoriem. Savukārt personas datu kartotēka ir jebkurš sakārtots personas datu kopums, kurā šie dati ir pieejami saskaņā ar īpašiem kritērijiem – centralizētiem, decentralizētiem vai izkliedētiem, pamatojoties uz funkcionālu vai ģeogrāfisku motivāciju⁶.

Saskaņā ar Regulas 4.panta 1. un 2.punktu “personas dati” ir jebkura informācija, kas attiecas uz identificētu vai identificējamu fizisku personu (“datu subjekts”)⁷, savukārt “apstrāde” ir jebkura ar personas datiem vai personas datu kopumiem veikta darbība vai darbību kopums, ko veic ar vai bez automatizētiem līdzekļiem, piemēram, vākšana, reģistrācija, organizēšana, strukturēšana, glabāšana, pielāgošana vai pārveidošana, atgūšana, aplūkošana, izmantošana, izpaušana, nosūtīt, izplatīt vai citādi darīt tos pieejamus, saskaņošana vai kombinēšana, ierobežošana, dzēšana vai iznīcināšana. Tādējādi personas attēla ieraksts ir uzskatāms par personas datiem, savukārt minēto personas datu iegūšana, uzglabāšana un izmantošana ir personas datu apstrāde Regulas izpratnē.

Saskaņā ar Regulas 4.panta 7.punktu par personas datu apstrādes atbildību ir atbildīgs pārzinis – fiziskā vai juridiskā persona, publiska iestāde, aģentūra vai citas struktūras, kas viena pati vai kopīgi ar citām nosaka personas datu apstrādes nolūkus un līdzekļus [..]. Pārzinis sargpostenī veiktajai personu datu apstrādei videonovērošanas veidā ir “Cēsu alus”.

Saskaņā ar Regulas 6.panta 1.punktu apstrāde ir likumīga tikai tādā apmērā un tikai tad, ja ir piemērojams vismaz viens no 6.panta 1.punktā minētajiem pamatojumiem. Regulā ir noteikti seši vispārīgi tiesiskie pamati: piekrišana, līguma izpilde, juridisks pienākums, sabiedrības intereses, vitālo interešu aizsardzība un leģitīmo interešu ievērošana. Papildus tiesiskā pamata nodrošināšanai, pārzinim ir jāievēro arī Regulas 5.pants, saskaņā ar kuru personas dati ir jāapstrādā likumīgā un pārrēdzamā veidā, nodrošinot godprātību pret tām personām, kuru personas datus apstrādā. Paskaidrojām, ka Regulas 5.panta 1.punkts noteic personas datu apstrādes principus – “likumīgumu, godprātību un pārrēdzamību”, “datu minimizēšanu”, “precizitāti”, “glabāšanas ierobežojumu”, “integritāti un konfidencialitāti”, bet Regulas 5.panta 2.punkts paredz “pārskatatbildību”, kas jāievēro pārzinim – fiziskai vai juridiskai personai, kura viena pati vai kopīgi ar citām nosaka personas datu apstrādes nolūkus un līdzekļus.

Saskaņā ar Regulas 24.panta 1. un 2.punktu, ņemot vērā apstrādes raksturu, apmēru, kontekstu un nolūkus, kā arī dažādas iespējamības un nopietnības pakāpes riskus attiecībā uz fizisku personu tiesībām un brīvībām, pārzinim jāīsteno atbilstoši tehniskie un organizatoriskie pasākumi, lai nodrošinātu un spētu uzskatāmi parādīt, ka apstrāde notiek saskaņā ar Regulu. Ja nepieciešams, minētos pasākumus pārskata un atjaunina. Ja tas ir samērīgi attiecībā uz apstrādes darbībām, 1.punktā minētajos pasākumos ietver to, ka pārzinis īsteno atbilstīgu politiku attiecībā uz datu aizsardzību. No šiem noteikumiem izriet, ka pārzinim ir pienākums izstrādāt iekšējos datu apstrādes aizsardzības noteikumus.

Inspekcija konstatē, ka “Cēsu alus” Atbildes vēstulēs Nr.1 un Nr.2 ir norādījis vairākus sargpostenī veiktās personu datu apstrādes videonovērošanas veidā tiesiskos pamatus un mērķus. Saskaņā ar dokumentos norādīto, galvenais videonovērošanas mērķis ir nevis darba kvalitātes monitorēšana, bet gan kā pierādījums darbinieka tiesiskai vai prettiesiskai rīcībai vienā vai otrā situācijā, proti “[..] ja piemēram, kāds darbinieks/apmeklētājs ir apreibinošu vielu iespaidā, tad ir svarīgi, ka tiek fiksēta apsardzes darbinieka tiesiska un pareiza rīcība, tas ir priekšnoteikums un primārs lietiskais pierādījums, lai pierādītu iespējamā pārkāpuma, noziedzīga nodarījuma īstenošanu vai plānošanu. Ja sargpostenī nebūtu videokameras, tad nebūtu iespējams nedz iegūt, nedz nodrošināt pierādījumus apsardzes darbinieka tiesiskai un pamatotai rīcībai kāda likumpārkāpuma gadījumā”⁸.

⁶ Regulas 4.panta 6.punkts

⁷ Regulas 4.panta 1.punkts

⁸ Atbildes vēstulē Nr.1, 3.lappusē, 4.rindkopa

Attiecībā uz “Cēsu alus” norādīto tiesisko pamatu Regulas 6.panta 1.punkta “c” apakšpunktu videonovērošanas veikšanai, kas paredz, ka apstrāde ir vajadzīga, lai izpildītu uz pārzini attiecināmu juridisku pienākumu, Inspekcija norāda, ka Regulas 6.panta 3.punkts, nosaka, ka 1.punkta “c” un “e” apakšpunktā minēto apstrādes pamatu nosaka ar: a) Savienības tiesību aktiem; vai b) dalībvalsts tiesību aktiem, kas piemērojami pārzinim. [...], savukārt Regulas 45.apsvērumā tiek skaidrots, ka gadījumā, ja apstrādi veic saskaņā ar uz pārzini attiecināmu juridisku pienākumu, vai ja apstrāde ir nepieciešama, lai izpildītu uzdevumu, ko veic sabiedrības interesēs vai īstenojot oficiālas pilnvaras, apstrādes pamatam vajadzētu būt noteiktam Savienības vai dalībvalsts tiesību aktos. [...] Inspekcija informē, ka šis tiesiskais pamats var tikt noteikts ar spēkā esošu tiesību aktu (likumiem, Ministru kabineta noteikumiem, valsts iestāžu rīkojumiem vai noteikumiem), proti, minētā punkta piemērošanas joma ir stingri ierobežota.

Inspekcija neapšaubā “Cēsu alus” pienākumu tās teritorijā nodrošināt videonovērošanu atbilstoši Noteikumu Nr.662 prasībām, tajā skaitā nepieciešamību fiksēt transportlīdzekļu valsts reģistrācijas numura zīmes, tādējādi tādas videonovērošanas veikšana ir pamatojama ar Regulas 6.panta 1.punkta “c” apakšpunktu. Vienlaikus DVI, ievērojot DVI atsūtītos sargpostenī veiktās videonovērošanas ekrānuzņēmumus, vērš uzmanību, ka Noteikumu Nr.662 99.² punkta prasības nevar īstenot ar to videonovērošanas kameru, kas ir sargpostenī iekšā objektīvu iemeslu dēļ: kameras leņķis ir tāds, ka nav redzams, kas atrodas ārpusē, kā arī logiem ir pielikti horizontāli aizsargelementi, kas liedz skaidri saskatīt, kas atrodas ārpusē, tajā skaitā transportlīdzekļa valsts reģistrācijas numura zīmes. Tādējādi sargpostenī (iekšstelpās) veikto videonovērošanu nevar attaisnot ar Noteikumu Nr.662 prasību izpildi, jo uzstādītā videonovērošanas kameras novērošanas redzeslokā nav redzama visa Noteikumos Nr.662 noteiktā informācija.

Inspekcija norāda, ka attiecībā uz Regulas 6.panta 1.punkta “d” apakšpunktu videonovērošanas veikšanai, kas paredz to, ka apstrāde ir vajadzīga, lai aizsargātu datu subjekta vai citas fiziskas personas vitālas intereses, minētā tiesiskā pamata izmantošanai personas datu apstrādē ir noteikti ierobežojumi. “Vitāli svarīgas” intereses norāda uz datu apstrādes tiešo sasaisti ar jautājumu par indivīda dzīvību un nāvi, vai vismaz draudiem, kas rada riskus vai apdraudējumu indivīda dzīvībai un veselībai. Attiecīgi Regulas 6.panta 1.punkta “d” apakšpunktu nevar interpretēt atrauti no Regulas 46.apsvēruma. Šādas vitāli svarīgas intereses, kas cieši saistītas ar indivīda izdzīvošanas iespējām, varētu būt tiesisks pamats personas datu apstrādei, piemēram, lai izmantotu sensitīvos personas datus par personas veselības stāvokli, ar mērķi nodrošināt personas ārstēšanu vai gadījumos, kad kāda konkrēta persona ir pazudusi un tiek izsludināta meklēšanā. Līdz ar to šis tiesiskais pamats nav piemērojams “Cēsu alus” veiktajai personas datu apstrādei, proti, sargposteņa novērošanai. “Cēsu alus” nevarēja izmantot saņemtos personas datus citam mērķim.

Inspekcija paskaidro, ka Regulas 6.panta 1.punkta “b” apakšpunktā noteikts, ka apstrāde ir vajadzīga līguma, kura līgumslēdzēja puse ir datu subjekts, izpildei vai pasākumu veikšanai pēc datu subjekta pieprasījuma pirms līguma noslēgšanas. Tātad līguma, kurā datu subjekts ir līgumslēdzēja puse izpilde ir jāinterpretē stingri un tas neattiecas uz gadījumiem, kad apstrāde nav patiešām vajadzīga, lai izpildītu līgumu, bet gan to datu subjektam vienpusēji noteicis pārzinis. Šis tiesiskais pamats tiek skaidrots Regulas 44.apsvērumā, proti, apstrādei vajadzētu būt likumīgai, ja tas ir nepieciešams saistībā ar līgumu vai nodomu noslēgt līgumu. Konkrētajā gadījumā, datu subjekts ir apsargs, savukārt pārzinis veiktajai datu apstrādei ir “Cēsu alus”. No Atbildes vēstulē Nr.1 un Nr.2 sniegtās informācijas neizriet, ka, nepārtraukti filmējot sargpostenī esošo apsargu, tiek pildīti kāda līguma noteikumi.

Attiecībā uz Regulas 6.panta 1.punkta “f” apakšpunktu (apstrāde ir vajadzīga pārziņa vai trešās personas leģitīmo interešu ievērošanai), norādāms, ka saskaņā ar Regulas 47.apsvērumu pārziņa, tostarp tāda pārziņa, kuram personas dati var tikt izpausti, vai trešās personas leģitīmās intereses var būt apstrādes juridiskais pamats ar noteikumu, ka datu subjekta intereses vai pamattiesības un pamatbrīvības nav svarīgākas, ņemot vērā saprātīgas datu subjektu gaidas, kuru pamatā ir viņu attiecības ar pārzini. Šādas leģitīmas intereses varētu būt, piemēram, tad, ja starp datu subjektu un pārzini pastāv būtiskas un atbilstošas attiecības, piemēram, ja datu subjekts ir

pārziņa klients vai ir pārziņa dienestā. Jebkurā gadījumā būtu rūpīgi jāizvērtē, vai pastāv legītimas intereses, tostarp, vai datu subjekts personas datu vākšanas laikā un saistībā ar to var pamatoti sagaidīt, ka var notikt minētajā nolūkā paredzēta apstrāde. [..]

Inspekcija konstatē, ka “Cēsu alus” Atbildes vēstulē Nr.1 un Nr.2 ir sniegusi pietiekošu informāciju, tajā skaitā ir veikusi izvērtējumu par veiktās datu apstrādes starp “Cēsu alus” interesēm un datu subjektu (sargpostenī esošie darbinieki) tiesībām uz privātumu, kas kopsakarā ar iepriekš minēto ļauj konstatēt, ka “Cēsu alus” veiktās personu datu apstrādes videonovērošanas veidā tiesiskais pamats ir noteikts Regulas 6.panta 1.punkta “f” apakšpunktā.

Attiecībā uz sargpostenī veiktās personas datu apstrādes videonovērošanas veidā leņķi, Inspekcija paskaidro, ka, veicot jebkuru personas datu apstrādi, ir jāievēro samērīgums. Veicot videonovērošanu, ierīces nevar tikt uzstādītas, tikai atsaucoties uz vispārēju argumentu par iespējamiem apdraudējumiem personu dzīvībai, veselībai vai īpašuma aizsardzībai. Darba vietās darba devējam ir jārespektē darbinieka privātā dzīve. Aizliegts ierīces izvietot bez darbinieku un klientu informēšanas, kā arī uzstādīt videonovērošanas ierīces tikai tāpēc, ka to izmaksas ir salīdzinoši nelielas. Pārzinis var uzsākt videonovērošanas veikšanu tikai tad, ja viņš ir izvērtējis videonovērošanas mērķi un apstrādājamo datu apjomu un secinājis, ka videonovērošanas veikšana ir nepieciešama (videonovērošanas veikšanas ieguvums būs lielāks, nekā fiziskajai personai, tādējādi nodarītais privātuma apdraudējums vai ierobežojums) un ka tā nodrošinās iecerētā mērķa sasniegšanu veidā, kas vismazāk aizskar fiziskās personas tiesības uz privātumu.

Ievērojot minēto, konkrētajā gadījumā DVI vērš uzmanību, ka “Cēsu alus” Līdzsvarošanas izvērtējumā ir norādījis, ka “Cēsu alus” nav lūdzis apsardzes darbinieku viedokli, jo apsardzes darbinieki ir citas juridiskās personas darbinieki. DVI atgādina, ka Regula, t.sk. Regulas 6.panta 1.punkta “f” apakšpunkts un Regulas 47.apsvērumā paustais, attiecas uz visu datu subjektu personas datu apstrādi, proti, ne tikai to datu subjektu, kas ir pārziņa darbinieki. Tādējādi secināms, ka Līdzsvarošanas izvērtējumā, ievērojot, ka sargpostenī ierodas arī “Cēsu alus” darbinieki (alkohola pārbaudei) un trešās personas (kravas transportlīdzekļu vadītāji, ja tiek konstatētas neatbilstības dokumentos), bija jāveic datu subjektu interešu aizskārums un jāpieņem lēmums par sargpostenī veicamo videonovērošanu, ievērojot Līdzsvarošanas izvērtējumā konstatēto. Turklāt vēršama arī uzmanība, ka “Cēsu alus”, sargpostenī novietojot aizslietni, netieši atzina, ka datu subjektu, t.sk., apsargu, intereses atsevišķās sargposteņa vietās (tajās, kas nav saistītas ar tiešo darba pienākumu izpildi) ir svarīgākas nekā “Cēsu alus” intereses.

Vienlaikus attiecībā uz citiem “Cēsu alus” norādītajiem videonovērošanas mērķiem, kas pēc to būtības un satura ir pierādījums strīdus gadījumiem, lai pārliecinātos par darbinieka rīcības pareizību, Inspekcija secina, ka ar uzstādīto videonovērošanu “Cēsu alus” un “G4S Latvia” arī monitorē apsargu darba kvalitāti.

Kvalitāte ir izstrādājuma vai pakalpojuma īpašību un raksturojumu kopums, kurš nosaka to spēju apmierināt noteiktas vai paredzamās vajadzības [..]⁹. Attiecībā uz procesiem, kvalitatīvs ir tāds process, kura izpildē tiek ievērotas visas noteiktās prasības, lai tiktu sasniegts procesa mērķis.

Kā savās atbildes vēstulēs skaidro “Cēsu alus”, videonovērošanas laikā iegūtais materiāls var būt pierādījums, lai konstatētu darbinieka tiesisku vai prettiesisku rīcību. Inspekcija informē, ka tiesiska rīcība ir tāda, kas atbilst ārējos vai iekšējos normatīvajos aktos noteiktajam, iestādes (darba devēja) procesu aprakstiem vai instrukcijām. Prettiesiska rīcība ir tāda, kas ir pretstatā tiesiskai rīcībai. Konkrētajā gadījumā, apsargam ir jāveic noteiktas darbības katrā noteiktajā situācijā. Ja šīs darbības netiek izpildītas vispār vai tiek izpildītas nepienācīgā kvalitātē, var ciest “Cēsu alus” intereses, kā arī pastāv risks, ka no ražotnes aizliegtā veidā iznes akcīzes preces, kuru aprīte ir pakļauta stingrai uzraudzībai un kontrolei.

Inspekcija norāda un aicina ņemt vērā, ka Eiropas datu aizsardzības uzraugs videonovērošanas vadlīniju¹⁰ 22.lapaspusē norāda, ka darba produktivitātes uzlabošana, darba

⁹ <https://lv.wikipedia.org/wiki/Kvalit%C4%81te>

¹⁰ Pieejams: http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/webdav/site/mySite/shared/Documents/Supervision/Guidelines/10-03-17_Video-surveillance_Guidelines_EN.pdf

kvalitātes kontrole un pierādījumu iegūšana strīdu atrisināšanai nepamato un neattaisno darbinieku videonovērošanu. Paskaidrojam, ka videonovērošanas sistēmas darba vidē tiek izvietotas, lai nodrošinātu darbinieku un apmeklētāju drošību, novērstu zādzības vai citus ļaunprātīgus īpašuma bojājumus. Līdz ar to darba devējam, uzstādot video sistēmas, jāizvēlas tikai tāds videoiekārtu sistēmu izvietojums, kas nerada būtisku darbinieka privātuma aizskārumu. Videonovērošanas kameru darbības leņķim nav jābūt vērstam tieši uz darbinieku, kurš veic darbu vai viņa seju. Pat, ja mērķis ir novērst darbinieka nelikumīgas manipulācijas vai zādzību, kamerai jābūt vērstai tā, lai tieši sasniegtu mērķi, pēc iespējas mazāk aizskarot privātumu.

Tāpat ņemot vērā iepriekš norādīto kopsakarā ar Regulā noteikto, Inspekcija atzīst, ka “Cēsu alus” piedāvātais risinājums sargpostenī izvietot aizslietni neatbilst iepriekš minētajās normās ietvertajam mērķim, turpmāk minēto apsvērumu dēļ.

Darba likuma 145.panta pirmajā daļā noteikts, ka ikvienam darbiniekam ir tiesības uz pārtraukumu darbā [..], savukārt trešajā daļā ir noteikts, ka pārtraukuma laikā darbiniekam ir tiesības atstāt savu darba vietu, ja darba līgumā, darba koplīgumā vai darba kārtības noteikumos nav noteikts citādi. Aizliegumam pārtraukuma laikā atstāt darba vietu jābūt pietiekami pamatotam. Ja pārtraukuma laikā darbiniekam ir noteikts aizliegums atstāt savu darba vietu un darbinieks šo laikposmu nevar izmantot pēc sava ieskata, šāds pārtraukums ieskaitāms darba laikā.

Darba aizsardzības likums (turpmāk – DAL) reglamentē darba drošības un veselības aizsardzības īstenošanu darba vietā. DAL 5.panta pirmajā daļā noteikts, ka [..] darba devējam ir pienākums organizēt darba aizsardzības sistēmu [..]. DAL 4.panta pirmajā daļā ir uzskaitīti principi, saskaņā ar kuriem darba devējs veic darba aizsardzības pasākumus, kur, cita starpā noteikts, ka darbu pielāgo indivīdam, galvenokārt darba vietas iekārtojuma, darba aprīkojuma, kā arī darba un ražošanas metožu izvēles ziņā, īpašu uzmanību pievērš tam, lai atvieglotu vienmuļu darbu un darbu ar iepriekš noteiktu ritmu un mazinātu tā negatīvo ietekmi uz veselību¹¹.

Ņemot vērā, ka Inspekcijas rīcībā nav informācijas, kā tiek organizēts apsargu darbs, vienlaikus apzinoties, ka apsargam ir tiesības uz pārtraukumu darbā, kā arī ir jāievēro darba devēja noteikti pasākumi darba drošības risku mazināšanai, Inspekcija secina, ka uzstādītais aizslietnis, ievērojot tā izvietojumus un atrašanās vietu telpā, nodrošina “Cēsu alus” Atbildes vēstulē Nr.1 minēto vienu no funkcijām: apgērbu sakārtošana, bet aizslietnis nenodrošina pilnvērtīgu pārtraukumu, arī īslaicīgu, darba vietā, jo apsargam aiz aizslietņa nav iespējams apsēsties, brīvi stāvēt vai kaut minimāli pārvietoties.

Izvērtējot Atbildes vēstulēs Nr.1 un Nr.2 (tajā skaitā Līdzsvaroējuma izvērtējumā) sniegto informāciju, Inspekcija konstatē, ka sargpostenī veiktā videonovērošana nav atbilstoša Regulas prasībām, saistībā ar to, ka pastāvīgi tiek veikta darbinieku novērošana. “Cēsu alus” Atbildes vēstulēs Nr.1 un Nr.2 sniegtā informācija, neattaisno pastāvīgu darbinieku videonovērošanu plašā mērogā, proti, filmējot visu sargposteņa iekštelpu un šāda videonovērošana ir uzskatāma par pārmērīgu attiecīgo mērķu sasniegšanai. Inspekcija norāda, ka iepriekš minētos mērķus var sasniegt savādāk, ar mazāk datu subjektu tiesību ietekmējošiem līdzekļiem, veicot attiecīgo personas datu apstrādi mazākā mērogā, proti, mainot veiktās videonovērošanas leņķi vai videonovērošanas atrašanās vietu, lai tās darbībā nebūtu iekļauta daļa sargposteņa telpas, kas paredzēta apsargam, tajā skaitā, vietu, kur pavadīt pārtraukumu darbā. Šāda “Cēsu alus” rīcība būtu atbilstoša Regulas 6.panta 1.punkta “f” apakšpunktam un 5.panta 1.punkta “a” un “c” apakšpunktam.

Regulas 31.pants nosaka, ka pārzinis un apstrādātājs un attiecīgā gadījumā pārziņa vai apstrādātāja pārstāvis pēc pieprasījuma sadarbojas ar uzraudzības iestādi tās uzdevumu izpildē.

Regulas 58.panta 2.punkts noteic Inspekcijai kā katrai personas datu apstrādes uzraudzības iestādei vairākas korektīvās pilnvaras. Regulas 58.panta 2.punkta “d” apakšpunkts nosaka Inspekcijai pilnvaras izdot rīkojumu pārzinim vai apstrādātājam saskaņot apstrādes darbības ar Regulas noteikumiem, vajadzības gadījumā – konkrētā veidā un konkrētā laikposmā.

Inspekcija informē, ka tā savā darbībā īsteno principu “Konsultē vispirms”, kas paredz, ka

¹¹ DAL 4.panta pirmās daļas 3.punkts

ar uzraugošajām darbībām jāveicina prasību izpilde, sniedzot normu un prasību skaidrojumus (preventīva funkcija), līdz ar to, tās primārie uzdevumi ir efektīva fizisko personu datu aizsardzība (norādījumu par pārziņa veiktajā personas datu apstrādē konstatētajām nepilnībām un ierosinājumu sniegšana to novēršanai) un nelikumīgas personas datu apstrādes gadījumā nepieciešamo darbību veikšana ar mērķi pēc iespējas ātrāk pārtraukt to, tādā veidā mazinot datu subjektam radīto kaitējumu.

Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 66.panta pirmā daļa paredz, ka apsverot administratīvā akta izdošanas vai tā satura lietderību (65.pants), iestāde lemj: 1) par administratīvā akta nepieciešamību, lai sasniegtu tiesisku (legitīmu) mērķi; 2) par administratīvā akta piemērotību attiecīgā mērķa sasniegšanai; 3) par administratīvā akta vajadzību, tas ir, par to, vai šo mērķi nav iespējams sasniegt ar līdzekļiem, kuri mazāk ierobežo administratīvā procesa dalībnieku tiesības vai tiesiskās intereses; 4) par administratīvā akta atbilstību, salīdzinot privātpersonas tiesību aizskārumu un sabiedrības interešu ieguvumu un ņemot vērā, ka privātpersonas tiesību būtisku ierobežošanu var attaisnot tikai ievērojams sabiedrības ieguvums.

Izvērtējot šajā administratīvajā aktā norādīto, Inspekcija secina, ka konstatētais pārkāpums fizisko personu datu aizsardzības jomā tiek turpināts un ir tīši veikts, līdz ar to vienīgi administratīvā akta izdošana var sekmēt “Cēsu alus” izpratni par savas rīcības neatbilstību Regulai un novērst pārkāpumu atkārtosanos “Cēsu alus” darbībā. Administratīvais akts tiek izdots ar mērķi aizsargāt datu subjektu Satversmē noteiktās tiesības uz savu personas datu aizsardzību. Inspekcija konstatē, ka attiecīgo šī lēmuma mērķi nevar sasniegt ar mazāk “Cēsu alus” ierobežojošiem līdzekļiem. “Cēsu alus” ir pienākums nodrošināt datu subjektu tiesisku personas datu apstrādi, ievērojot Regulas prasības.

Ņemot vērā iepriekš minēto, pamatojoties uz Regulas 58.panta 2.punkta “d” apakšpunktu, Fizisko personu datu apstrādes likuma 23.pantu, APL 63.panta pirmās daļas 2.punktu, **Inspekcija nolemj uzlikt par pienākumu “Cēsu alus”, nekavējoties, taču ne vēlāk kā līdz 2021.gada 6.aprīlim samazināt vai mainīt sargpostenī izvietotās videonovērošanas kameras darbības zonas leņķi tā, lai darbinieks atrodoties sargposteņa iekšējā telpā netiktu pastāvīgi novērots, proti, sakārtojot sargposteņa iekšējā telpu tā, lai darba zona (monitori, kravas dokumentu un personu pārbaude, alkohola pārbaudes) tiktu veiktas sargposteņa telpas pusē, uz kuru arī tiktu vērsts izvietotās videonovērošanas kameras leņķis.**

Pamatojoties uz Regulas 58.panta 1.punkta “e” apakšpunktu un FPDAL 5.panta pirmās daļas 3.punktu, paziņot Inspekcijai par iepriekš minētā pienākumu izpildi rakstiski līdz **2021.gada 6.aprīlim** (pēdējā diena atbildes iesniegšanai pastā vai nosūtīšanai ar drošu elektronisko parakstu) iesniedzot Inspekcijai informāciju par “Cēsu alus” veiktajiem pasākumiem personas datu aizsardzībai un atbildes vēstulei pievienojot dokumentus, kas apliecina iepriekš minētā pienākuma izpildi.

Saskaņā ar FPDAL 24.panta otro daļu, APL 76.panta pirmo un otro daļu, 79.panta pirmo daļu, 188.panta otro daļu, 189.panta pirmo daļu un Tieslietu padomes 2018.gada 5.marta lēmumu Nr.307 “Par tiesām, to darbības teritorijām un atrašanās vietām” šo lēmumu var pārsūdzēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas Administratīvās rajona tiesas attiecīgajā tiesu namā.

Direktore

J.Macuka

[...]

IZRAKSTS PAREIZS